

osnovana 1866
K I K I N D A

• **toza marković.**
d o o

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA SA OGRANIČENOM
ODGOVORNIŠĆU TOZA MARKOVIĆ KIKINDA ZA 2016. GODINE**

1. OSNOVNI PODACI

Poslovno ime: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU TOZA MARKOVIĆ KIKINDA

Skraćeno poslovno ime: TOZA MARKOVIĆ DOO KIKINDA

Sedište: Opština: Kikinda; **Mesto:** Kikinda; **Ulica i broj:** Bašaidski drum 62.

Pravna forma: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Matični broj: 08053847

PIB: 100579713

Šifra delatnosti: 2332

Osnovni kapital: Osnovni kapital na dan 31.12.2016.god. iznosi RSD 1.818.495.983,08 dinara.

Društvo je razvrstano u veliko pravno lice, u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Društvo ima aktivan dinarski i devizni tekući račun kod Komercijalne banke.

U Društvu je na dan 31.12.2016. godine bilo zaposleno 405 radnika. Prosečan broj zaposlenih radnika na bazi stanja krajem meseca u 2016. godini iznosio je 567 radnika.

Toza Marković doo, Kikinda, Bašaidski drum broj 62. (u daljem tekstu Društvo), je pravni sledbenik Preduzeća "Braća Bohn" koje je osnovao Mihael Bohn 1866. godine, rodonačelnik ciglarstva i creparstva. Preduzeće je poslovalo pod nazivom "Braća Bohn" do 1944. godine, nakon čega je promenilo naziv u Industriju cigle i crepa "Toza Marković".

Rešenjem Privrednog suda u Zrenjaninu broj Fi. 954/98 od 03. jula 1998. godine Preduzeće je izvršilo usklađivanje sa Zakonom o preduzećima i promenilo status iz društvenog preduzeća u akcionarsko društvo u mešovitoj svojini pod nazivom "Toza Marković", Akcionarsko društvo Kikinda, Bašaidski drum 62.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD. 6954/2005 od 30. juna 2005. godine Društvo je upisano u registar privrednih subjekata pod nazivom TOZA MARKOVIĆ, Akcionarsko društvo Kikinda, Bašaidski drum 62.

Rešenjem Privrednog suda u Zrenjaninu broj ST. 3/2014. od 11.04.2014. otvoren je stečajni postupak nad stečajnim dužnikom TOZA MARKOVIĆ AD iz Kikinde, ulica Bašaidski drum broj 62, matični broj 08053847, PIB 100579713. Za stečajnog upravnika imenovan je dr. Dragan Božić iz Zrenjanina. Stečajni postupak se otvara iz razloga predviđenog odredbom člana 11. stav 2. tačka 1. i stav 3. Zakona o stečaju, a usled trajnije nesposobnosti plaćanja.

Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD. 33493/2014 od 16.04.2014. godine usvojena je registraciona prijava u delu koji se odnosi na registraciju promene podataka

a koja se odnosi na promenu naziva i promenu poslovnog imena dodavanjem u nazivu i poslovnom imenu reči – u stečaju.

Rešenjem Privrednog suda u Zrenjaninu od 03.08.2016.godine, koje postaje pravosnažno 12.08.2016. godine, obustavljen je stečajni postupak nad TOZA MARKOVIĆ AD KIKINDA-U STEČAJU. Pravni sledbenik je TOZA MARKOVIĆ DOO KIKINDA, dok je za zakonskog zastupnika imenovan Vladimir Ilić. Rešenjem Agencije za privredne registre BD 76332/2016 od 27.09.2016. usvojena je registraciona prijava koja se odnosi na registraciju promene naziva i poslovnog imena preduzeća sa TOZA MARKOVIĆ AD-U STEČAJU u TOZA MARKOVIĆ DOO KIKINDA. Takođe, navedenim Rešenja Agencije za privredne registre izvršen je upis udela u kapital poverilaca III klase plana reorganizacije u iznosu u 65% ukupnog potraživanja te klase. Izvršeno je i poništavanje dotadašnjih akcija koje su činile osnovni akcijski kapital Toze Marković.

NAPOMENA: Period izveštavanja koji je obuhvaćen je od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine, ali naglašavamo da je u peirodu od 01.01.2016 do 12.08.2016.godine trajao postupak stečaja kao I da su informacije u finansijskim izveštajima informacije i transakcije nakon perioda stečaja tj da se odnose za period od 12.08-31.12.2016. Shodno tome, izveštajna kolona koja je označena kao 2015.godina predstavlja početnu poziciju 11.08.2016.godine (odnosno datum koji prethodi danu okončanja stečaja). Zbog perioda koji se posmatra, nije moguće dobitni uporedni pregled dva perioda.

2. VLASNIČKA STRUKTURA

Usvajanjem Plana reorganizacije Rešenjem suda koje posaje pravosnažno 12.08.2016.godine, došlo je do promene pravne forme Društva. Izvršeno je poništavanje dotadašnjih akcija Društva i izvršen upis kapitala kao udela u društvu sa ograničenom odgovornošću u iznosu od 65% priznatih potraživanja stečajnih poverilaca. Ovim putem vlasnička struktura kapitala je promenjena i ukupan kapital na dan 31.12.2016. godine iznosi 1.818.495.983,80 dinara i to po sledećoj strukturi :

Udeličari	Ukupna vrednost u RSD 000	% u ukupnom kapitalu
Srbijagas JP	1.198.467	65,90
Privredna banka ad u stečaju	136.208	7,49
Unifarm-medicom doo	110.993	6,10
Elektrometal ad	61.542	3,38
Agencija za osiguranje i finans. Izvoza RS a.d.	60.063	3,30
Akcionarski fond	53.651	2,95
Republika Srbija	40.606	2,23
JP EPS Snabdevanje	32.091	1,76
Ostali	124.875	6.89
Ukupno:	1.818.496	100

3. PROIZVODI I USLUGE

Društvo je kompanija sa proizvodnom tradicijom u proizvodnji crepa i proizvoda od pečene gline dugom 150 godina. Društvo je razvilo sopstvenu marku krovnih pokrivača koja predstavlja priznatu marku još od 1900 godine.

Proizvodni program Društva podeljen je u dva osnovna programa, program "fine keramike" i program "grube keramike". Program "fine keramike" odnosi se na proizvodnju podnih i zidnih keramičkih pločica i pločica dekorativne keramike, dok se program "grube keramike" odnosi na proizvodnju crepa, blokovske robe i upotrebne keramike.

Proizvodni pogoni Društva nalaze se u Kikindi, gde je i sedište Društva.

Društvo je organizovano u pet organizacionih celina i to:

- Pogon I glinokop – eksploatacija, prerada i proizvodnja gline;
- Pogon II proizvodnja grube keramike (krovni pokrivač-crep i blokovska roba);
- Pogon III proizvodnja fine keramike (keramičke zidne i podne pločice, kompoziti, dekorisane pločice, bordure i listele);
- Pogon IV održavanje pogonske spremnosti proizvodnih jedinica, izrada rezervnih delova, unutrašnji transport;
- Uprava u kojoj su centralizovani pravni i opšti poslovi, komercijalni poslovi, računovodstveni poslovi i poslovi kvaliteta.

Društvo raspolaže najvećim površinskim kopom za eksploataciju gline u Evropi. Zalihe ovih sirovina omogućavaju Društvu da održi lidersku poziciju u srpskoj industriji građevinskog materijala, kao i da parira konkurentima u inostranstvu.

Pregled ostvarenog fizičkog obima proizvodnje:

Red . broj	Naziv artikla	JM	2016. godina	2015. godina
1.	Crep	kom	13.269.251	16.634.444
2.	Žljebnjak	kom	636.431	829.066
3.	Specijalni komadi	kom	64.022	107.303
4.	Zidne pločice	m ²	317.031,86	394.283

5.	Sinter podne pločice	m ²	191.645,36	227.305,54
	Ukupno pločice (4+5)	m ²	508.677,22	621.588,54
6.	SKKP	kom	-	-
7.	Inserto	kom	19.440	37.181
8.	Listele	kom	121.590	153.554

U 2016. godini Društvo se orijentisalo na proizvodnju svojih strateških artikala crepa i keramičkih pločica i pratećeg asortimana specijalnih komada crepa, žljebnjaka i bordura.

Proizvedeno je ukupno u 2016. godini 29.903.695 komada crepa od toga 16.634.444 komada crepa u periodu 01.01.2016-11.08.2016 i 13.269.251 komada crepa u periodu 12.08.- 31.12.2016. godine. Što se tiče proizvoda fine keramike u 2016. godini proizvedeno je ukupno 1.130.265,76 m² pločica i to u periodu od 01.01.-11.08.2016. 394.283 m² zidnih i 227.305,54 m² sinter podnih keramičkih pločica, a u periodu 12.08.- 31.12.2016. proizvedeno je 317.031,86 m² zidnih i 191.645,36 m² sinter podnih pločica.

Proizvedene količine pločica su uspešno realizovane na domaćem tržištu.

4. TRŽIŠTE

Glavni konkurenti Društva na tržištu grube keramike su Potisje Kanjiža a.d. Kanjiža, AD Polet IGK Novi Bečej i IGM Mladost d.o.o. Leskovac Leskovac, dok su na tržištu fine keramike konkurenti Keramika Kanjiža d.o.o. Kanjiža, Polet-keramika d.o.o. Novi Bečej i Zorka-keramika d.o.o. Šabac.

U Srbiji se crep, koji je strateški artikal Društva, danas najviše proizvodi u Kanjiži, Novom Bečeju, Kikindi i Leskovcu. Društvo je najveća crepana, po instaliranim kapacitetima u Srbiji. Od evropskih crepana izdvajaju se Tondach Group iz Austrije, koja ima udeo u društvu Potisje Kanjiža a.d., i Nexe Grupa iz Hrvatske, koja poseduje deo društva Polet-keramika d.o.o. iz Novog Bečaja.

Po obimu proizvodnje proizvoda grube keramike Društvo se nalazi na drugom mestu u Srbiji, odmah posle društva Potisje Kanjiža a.d., dok je na trećem mestu Polet-keramika d.o.o. iz Novog Bečaja.

Pregled ostvarenog fizičkog obima prodaje:

Red . broj	Naziv artikla	JM	2016 godina	2015. godina
1.	Crep	kom	12.890.729	15.947.605
2.	Žljebnjak	kom	545.595	657.006
3.	Specijalni kom. crepa	kom	70.085	79.026
4.	Blok ispune fert	kom	-	-
5.	Šuplji blok	kom	-	-
6.	Vinski blok	kom	828	675
7.	Zidne pločice	m ²	316.750,22	450.464,82
8.	Sinter podne pločice	m ²	192.386,12	292.489,31
	Ukupno pločice (7+8)	m ²	508.906,42	742.954,13
9.	GSTZ	kom	-	-
10.	SKKP	kom	2.880	2.160
11.	Inserto	kom	19.449	37.181
12.	Listele	kom	120.892	164.374

U 2016. godini u odnosu na prethodne godine zabeležen je pad fizičkog obima prodaje svih proizvoda grube keramike kao i fizičkog obima prodaje zidnih pločica i listela.

Od ukupnog iznosa ostvarenih prihoda od prodaje proizvoda i robe, najveći deo je ostvaren na domaćem tržištu ili 61,42%. Shodno tome, možemo zaključiti da oscilacije na tržištu građevinskog materijala od pečene gline u zemlji mnogo više utiču na poslovanje Društva nego promene na inostranim tržištima.

U 2016. godini Društvo je prodavalo proizvode i robu na tržištu Srbije kao i na 15 inostranih tržišta.

Pregled fakturisane realizacije po regijama:

- iznos u hilj.din.-

Naziv regije	Fakturisana realizacija - ukupno		Fakturisana realizacija – Gruba keramika i dr.		Fakturisana realizacija – Fina keramika	
	Iznos	% učešća	Iznos	% učešća	Iznos	% učešća
Uža Srbija	239.095	16,36	221.399	24,67	17.696	3.15
Vojvodina	653.086	44,70	107.863	12,02	545.223	96.73
Kosovo i Metohija	83.441	5,71	83.441	9,30	-	-
Rumunija	249.942	17,11	249.942	27,85	-	-
Bosna i Hercegovina	110.222	7,54	109.519	12,20	703	0,12
Hrvatska	39.400	2,70	39.400	4,39	-	-
Bugarska	40.529	2,77	40.529	4,52	-	-
Makedonija	16.902	1,16	16.902	1,88	-	-
Crna Gora	11.631	0,80	11.631	1,30	-	-
Izrael	5.795	0,40	5.795	0,65	-	-
Slovenija	1.645	0,11	1.645	0,18	-	-
Poljska	4.071	0,28	4.071	0,45	-	-
Mađarska	2.363	0,16	2.363	0,26	-	-
Slovačka	1.393	0,10	1.393	0,16	-	-
Abanija	505	0,03	505	0,06	-	-
Ukraina	610	0,04	610	0,07	-	-
Moldavija	284	0,02	284	0,03		
Estonija	268	0,02	268	0,03		
Svega:	1.461.182	100,00	897.560	100,00	563.622	100,00

Evidentno je da se od ukupne vrednosti fakturisane realizacije najveći iznos odnosi na regiju Vojvodina ili 44.70%, zatim slede regije Rumunija sa 17,11%, Uža Srbija sa 16,36%, Bosna i Hercegovina sa 7,54% itd.

Proizvodi Grube keramike (crep, specijalni komadi crepa, žljebnjak i dr.) najviše su se prodavali na teritoriji Rumunije (27,85%), Uže Srbije (24.37%) i Vojvodine (12.02%).

Prodaja proizvoda Fine keramike (glazirane keramičke zidne i podne pločice, listele, inserto) ostvarena je na teritoriji regije Vojvodina (96.73%), regije Uža Srbija (3.15% i regije Bosna i Hercegovina (0,12%).

5. BILANS USPEHA

Pozicija	2016. godina	2015. godina
1.	2.	3.
A. POSLOVNI PRIHODI	619.253	857.090
Prihodi od prodaje robe na domaćem	1.022	1.845
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	617.222	851.034
- prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu-ostala povezana lica	16.794	
- prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	385.378	580.611
- prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	215.050	270.423
Drugi poslovni prihodi	1.009	4.211
B. POSLOVNI RASHODI	696.049	897.529
Nabavna vrednost prodate robe	30	675
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	-	-

Povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda	12.318	
Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda		12.998
Troškovi materijala	148.555	222.630
Troškovi goriva i energije	223.698	285.140
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	153.827	178.195
Troškovi proizvodnih usluga	85.652	49.408
Troškovi amortizacije	55.544	90.764
Troškovi dugoročnog rezervisanja	10.756	
Nematerijalni troškovi	30.305	57.719
C. POSLOVNI DOBITAK		
D. POSLOVNI GUBITAK	76.796	40.439
E. FINANSIJSKI PRIHODI	639	6.990
F. FINANSIJSKI RASHODI	293.901	400
G. DOBITAK IZ FINANSIRANJA	0	6.590
H. GUBITAK IZ FINANSIRANJA	293.262	
I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE	3.606	91.524
J. OSTALI PRIHODI	1.206	423

K. OSTALI RASHODI	331	932
L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA		
L. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA	372.789	125.882
Odloženi poreski prihodi perioda	154.697	
LJ. NETO DOBITAK		
LJ. NETO GUBITAK	527.486	125.882

U toku 2016. Godine, do 11.08.2016.godine u Društvu se odvijao stečajni postupak započet 11.04.2014. godine. U okolnostima sprovođenja stečajnog postupka u 2016 godine ostvaren je gubitak od 125.882 hiljada RSD, a i u periodu od 12.08.2016. nakon okončanja stečaja do 31.12.2016. takođe je ostvaren gubitak u iznosu od 527.486 hiljada RSD.

6. RIZICI

Rizik je izloženost neizvesnosti budućeg ishoda. Biti izložen neizvesnosti znači da postoje materijalne posledice. Pod rizikom se obično podrazumeva opasnost od gubitka.

Upravljanje rizicima predstavlja proces merenja i procenjivanja rizika na osnovu čega se razvija strategija za otklanjanje ili smanjenje rizika.

Neki od najznačajnijih rizika sa kojima su suočene mnoge organizacije pa i Društvo su pored tržišnih rizika, kreditni rizici i poslovni/operativni rizici.

Tržišni rizik odnosi se na rizik od promene kursa stranih valuta i cenovni rizik. Na promene u tržišnim cenama negativan efekat mogu imati promene deviznih kurseva i kamatnih stopa, što može imati negativan efekat po prihode Drušva.

Društvo se na tržištu susreće sa intenzivnom konkurencijom i samim tim izloženo je riziku od promene cena.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara u cilju ostvarenja optimalnog prinosa.

Kreditni rizici su rizici kao rezultat neizvesnosti da će poslovni partneri biti u mogućnosti da izvrše svoje obaveze.

Kreditnim rizikom se u Društvu upravlja preduzimanjem odgovarajućih aktivnosti i mera praćenja poslovanja poslovnih partnera, praćenjem njihovog finansijskog položaja kao i upravljanjem potraživanjima. U slučaju neispunjenja obaveza prema Društvu obustavlja

se dalja isporuka proizvoda poslovnom partneru dužniku i preduzimaju sve raspoložive mere za naplatu dospelih potraživanja.

Poslovni/operativni rizici su rizici gubitka koji nastaje usled neadekvatnosti odnosno manjkavosti poslovnih procesa, ljudskog resursa, sistema podrške ili spoljnih uticaja.

Poslovni rizici predstavljaju onu grupu rizika koju firme samovoljno preuzimaju na sebe kako bi ostvarile profit. U ovu grupu rizika spadaju finansijski rizik, tehnološki rizik, rizik uspešnog plasiranja proizvoda i mnogi drugi rizici.

Preuzimanje poslovnih rizika spada u osnovu poslovanja svake firme.

Finansijski rizici su u suštini rizici koji se odnose na novac. Finansijski rizici se najčešće odnose na moguće gubitke na finansijskim tržištima zbog na primer promene kamatnih stopa ili valutnih kurseva.

Finansijski rizik likvidnosti predstavlja rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da izmiruje svoje finansijske obaveze po njihovom dospeću. Upravljanje rizikom likvidnosti ima za cilj da se obezbedi takvo upravljanje imovinom i obavezama koje obezbeđuje neophodnu adekvatnu likvidnost.

Za razliku od perioda pre stečaja, za vreme stečajnog postupka Društvo nije imalo potrebe da pozajmljuje sredstva od poslovnih banaka tako da je bilo u manjem stepenu izloženo riziku likvidnosti. Društvo je u 2016. godini sa posebnom pažnjom kontrolisalo i pratilo novčane tokove, očekivane prilive od dospelih potraživanja i očekivane novčane odlive po osnovu dospelih obaveza što je imalo za rezultat visok stepen likvidnosti u periodu sprovođenja stečajnog postupka.

Upravljanje rizicima usmereno je ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko poslovanje i poziciju Društva.

7. ZNAČAJNIJI DOGAĐAJI PO PO ZAVRŠETKU POSLOVNE GODINE

Događaji koji se očekuju nakon krajnjeg datuma bilansnih događaja 31.12.2016.godine će se odnositi na poverioce kojima nije priznato prijavljeno potraživanje u stečajnoj masi (u celini ili delimično), a koji to svoje potraživanje sada dokazuju sudskim putem. Sva takva potraživanja su potencijalni događaji koji će se nakon donošenja pravosnažne sudske presude će se uskladu sa planom reorganizacije rasporediti u odnosu 65% na poziciju kapitala, a preostalih 35% će biti raspoređeno na poziciji obaveza koja će društvo imati u budućem periodu. Raspored obaveza po ročnosti biće raspoređen uskladu sa planom reorganizacije. Navedena osporena potraživanja su trenutno evidentirana na vanbilansnim pozicijama.

Za potrebe usaglašavanja izveštavanja sa matičnim licem i pravilnog sagledavanja celokupne imovine i obaveza, u toku je izrada novih računovodstvenih politika, po modelu matičnog lica koje će se primeniti na izveštaje počev od 01.01.2017.godine.

8. ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ

Društvo nije imalo u izveštajnom periodu 11.08.-31.12.2016. značajnija izdvajanja sredstva za istraživanje i razvoj.

9. ULAGANJA U CILJU ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Društvo je , nakon statusne promene, preduzelo korake, da standarde koji su bili primenjivani do 11.08.2016.g. (ISO 9001 i ISO 14001) , nastavi da primenjuje i dalje. S obzirom da su navedeni sertifikati istekli , planirano je da se isti obnove u što kraćem vremenskom periodu . Primena navedenih sertifikata nije dovedena u pitanja, jer se ceo proizvodni proces nastavlja u kotinuitetu i standardima koji su važili i pre njihovog isteka.

Društvo vrši ulaganja u mere i projekte u cilju povećanja energetske efikasnosti i smanjenja potrošnje energije po jedinici proizvoda.

U Kikindi,

31.03.2017.

Zakonski zastupnik